ĮŽANGA

Kartais atrodo, kad ne jis pasirinko, o buvo pasirinktas kažkieno iš aukščiau tai misijai, kuri aprėpia visos Lietuvos valstybės atkūrimo ir gyvavimo pagrindus, esmingiausias pastarojo trisdešimtmečio aktualijas; jis vykdo ją skleisdamas savo išmintį, patirtį ir objektyviai brėždamas mūsų valstybės ateities gaires.

Kaip Lietuvos konstitucinė teisė, taip ir Mykolo Romerio universitetas – neatsiejamas nuo profesoriaus Vytauto Sinkevičiaus asmenybės. Profesorius yra artimas ne tik teisės krypties mokslininkams, bet ir visai Universiteto bendruomenei. Visada be fanfarų, tyliai, kruopščiai dirbantis Vytautas Sinkevičius yra reto produktyvumo asmenybė. Nuo 2001 m. Universitete kartu su bendraautoriais ir individualiai išleido virš 20 monografijų, mokslo studijų, vadovėlių, publikavo virš 70 mokslinių darbų parlamentarizmo, pilietybės, konstitucinės teisės srityse.

Profesorius Vytautas Sinkevičius turbūt yra garsiausias visų laikų Universiteto akademinis ekspertinis balsas. Jo įžvalgos svarbiausiais valstybės, tautos gyvenimo klausimais ne kartą paskatino politikus, teisės kūrėjus koreguoti, tobulinti visai valstybei ir jos žmonėms svarbius teisėkūros planus, sustabdyti ir nepagrįstus bandymus keisti Konstituciją ar priimti kitus nesuderinamus su teisės viršenybe sprendimus. Profesoriaus ištartas žodis visada yra apgalvotas ir išmintingas. Vis dėlto labiausiai žavi jo kaip teisininko gebėjimas visada sudėtingas teisines problemas perteikti žmonėms suprantama kalba, paprastai, netuščiažodžiaujant ir atskleidžiant esmę.

Vytautas Sinkevičius – tradicijų kūrėjas ir puoselėtojas Universitete. Tarp jų – didžiulio dėmesio sulaukianti mokslinė-praktinė konferencija Konstitucijos dienai paminėti, kasmet Lietuvos Respublikos Seime sukviečianti dalytis įžvalgomis ir diskutuoti aktualiausiais klausimais Lietuvos ir

užsienio šalių konstitucinės ir jai artimų teisės šakų mokslininkus ir praktikus. Kovo 11-osios ir kitų svarbiausių valstybinių švenčių paminėjimo renginiai neįsivaizduojami be Profesoriaus subtilių šios dienos aktualijų Nepriklausomybės kontekste priminimų, o kartais net detektyvinių mįslių užminimo. Nepaprastai vertingi ir visada įdomūs – Profesoriaus atsiminimai apie Nepriklausomos, atkurtos Lietuvos ištakas prieš 30 metų. Profesoriaus lūpomis kalba gyvoji istorija, kuri privalo būti perduota ateities kartoms.

Profesorius yra nepaprasto atsakingumo ir darbštumo mokslininkas, dėstytojas, visada pareigos svarbą suprantantis žmogus. Vytautas Sinkevičius buvo darbo grupės Mykolo Romerio universiteto statuto projektui parengti narys, jis savo įžvalgomis ir patarimais strateginiais Universiteto veiklos klausimais dalijasi Universiteto Taryboje, nuolat pataria administracijai, kai tenka narplioti sudėtingiausius Lietuvos aukštojo mokslo teisinio reguliavimo ir praktikos voratinklius. 2020 m. rugpjūčio 28 d. Profesoriui suteiktas Mykolo Romerio universiteto garbės profesoriaus vardas už ilgametę veiklą kuriant modernią Lietuvos valstybę, ekspertinį Universiteto atstovavimą viešoje erdvėje ir mokslinių tyrimų plėtrą.

Maloniai stebina Profesoriaus jaunatviškumas, uždegimas, kūrybiškumas ir energija. Vytauto Sinkevičiaus planuose visada gausu naujų idėjų. Būtent taip, artėjant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio minėjimui, Profesoriui kilo idėja įprasminti Lietuvos teisės raidą per visą šimtmetį fundamentaliame leidinyje „Lietuvos teisė: 1918–2018 m.: šimtmečio patirtis ir perspektyvos“. Įgyvendinant šią idėją, dalyvavo virš 50 žymiausių, iškiliausių Lietuvos teisininkų iš įvairių universitetų. O koncentruotai ir išsamiai buvo užfiksuota ir pristatyta visų pagrindinių Lietuvos teisės šakų raida bus vertingas istorinis šaltinis ateities kartoms. Kita jo pastarųjų metų idėja – Lietuvos teisės pokyčių kasmetinis leidinys, jau tapęs MRU Teisės mokyklos vizitine kortele Lietuvoje. Galima tik spėti, kiek dar naujų Profesoriaus idėjų netrukus išvys dienos šviesą. Būdamas itin kukliu ir santūriu žmogumi, Vytautas Sinkevičius vis nenustoja mūsų stebinti.

Profesorius išskirtinai geba telkti ir skatinti kolegas – ar tai būtų naujo mokslinio leidinio idėja, ar nauja iniciatyva, skirta svarbiai valstybinei

progai paminėti. Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto (dabar – Teisės mokyklos) bendruomenė ne kartą būtent jo dėka sujungė pastangas svarbioms iniciatyvoms – daugybės autorių komandos pareikalavusių Profesoriaus redaguotų leidinių Lietuvos konstitucinės teisės, pasaulio valstybių konstitucijų, konstitucinių ginčų, tarptautinių sutarčių klausimais. Kiekvienam Profesoriaus redaguotam kolektyviniam moksliniam leidiniui būdingas išbaigtumas, tikslus žodis, nes jų rankraščių paraštes visada ženklina šimtai konstruktyvių, jautriai ir pagarbiai suformuluotų pastabų ir pasiūlymų.

Šįkart Universiteto akademinė bendruomenė ir jos bičiuliai susitelkė garbingai Profesoriaus sukakčiai paminėti, siekdami įprasminti gerbiamo kolegos veiklą savo mokslinėmis mintimis, įžvalgomis ir vizijomis. Šio leidinio autorių moksliniai žvilgsniai krypsta į itin įvairias sritis ir taip atspindi plačią ir nevienpusišką Vytauto Sinkevičiaus domėjimosi sričių amplitudę – nuo valstybės suvereniteto, prezidento institucijos raidos, žmogaus teisių konstitucinės doktrinos perspektyvų iki technologijų ir teisės sąveikos sveikatos paradigmoje. Leidinyje nagrinėjami fundamentalūs konstitucinio tapatumo, teisėjų ir kvaziteisminių institucijų nepriklausomumo, aukštųjų mokyklų autonomijos principo įgyvendinimo klausimai. Autoriai svarsto prezidento rinkimų, apkaltos instituto raidos užsienio valstybėse aktualijas. Daug dėmesio leidinyje skirta žmogaus teisių konstituciniams aspektams: nūdienos aktualijų kontekste vienoms reikšmingiausių – žodžio laisvei ir žmogaus orumui, teisei į teisingą teismą ir principui *non bis in idem* įgyvendinti keičiantis socialinio gyvenimo paradigmoms, lyginamuoju aspektu nagrinėjama sąžinės laisvė skirtingose teisės tradicijose. Autoriai taip pat atkreipia dėmesį į konstitucinės doktrinos ignoravimo problematiką įstatymų leidyboje. Žmogaus teisių apsaugos veiksmingumo iššūkius autoriai atskleidžia gvildendami ombudsmeno institucijos santykius su valdžios institucijoms ir ypač šių dienų šviesoje mums visiems primena, kad žmogaus teisės be įgyvendinimo ir aktyvaus apsaugos mechanizmų liktų tik tuščiomis deklaracijomis. Leidinyje išvysime ir mokslinių įžvalgų dėl ateities perspektyvų: žmogaus teisių konstitucinės doktrinos plėtros, teisės ir technologijų santykio, viešo intereso gynimo ir visuomenės atstovų (tarėjų) instituto įtvirtinimo Lietuvos teisinėje sistemoje.

Šiandien šalia iškilaus Mykolo Romerio vardo mūsų Universiteto istorijoje jau įrašyta ir Vytauto Sinkevičiaus pavardė. Tai asmenybė, ryški savo veikla, pasiekimais ir indėliu į mūsų Universiteto, Lietuvos teisės ir valstybės raidą. Mums visiems yra didelė garbė būti šalia Profesoriaus, dalytis jo išminties, darbštumo, pasišventimo visų mūsų labui vaisiais bei kasdien mokytis iš jo atsakomybės ir meilės darbui.

Prof. dr. Lyra Jakulevičienė
Mykolo Romerio universiteto
Teisės mokyklos dekanė